

Att hästen fanns tam i Europa så tidigt som under stenåldern, således omkring slutet af det 3:dje årtusendet före Kristi födelse — och möjligen ännu tidigare — är så mycket mera anmärkningsvärdt, som den ej började användas i Egypten förr än omkring midten af det 2:dra årtusendet före Kristus¹.

Åsnan lär också hafva funnits i Schweiz och norra Italien under bronsåldern².

Äfven *åkerbruket* var redan före stenålderns slut af stor betydelse för Europas folk.

I Schweiz odlades då, såsom fynden i ruinerna efter pålbyarna visat, flera sädesslag: fyra olika slags hvete, två slags 6-radigt korn och två slags hirs (*Panicum miliaceum*, L., och *Setaria italica*, L.)³. Utom dessa sädesslag odlade man i Schweiz redan då bl. a. ärter (*Pisum sativum*, L.), lin (*Linum angustifolium*, Hudson), äplen och päron, äfvensom vindruffvor. Under bronsåldern tillkommo hafre och bönor (*Faba vulgaris*, L.), de sistnämnda dock mycket små. Både under sten- och bronsåldern saknades i Schweiz såväl råg som hampa⁴.

Alla dessa odlade växter, eller åtminstone de flesta af dem, hafva, såsom redan är nämnt, ursprungligen kommit till Europa från Orienten; till Schweiz väl närmast från Italien. Två växter, hvilka som ogräs funnos på stenålders-

¹ A. Erman, *Ägypten und ägyptisches Leben im Alterthum* (Tübingen 1885), sid. 649.

² Munro, anf. arb., sid. 535.

³ O. Heer, *Die Pflanzen der Pfahlbauten* (Zürich 1866). — Boyd Dawkins, anf. arb., sid. 300. — Munro, anf. arb., sid. 536.

⁴ Vindruffskärnor äro funna bland lemningarna efter ett par schweiziska pålbyar från stenåldern och i norditalienska fynd från bronsåldern. I norra Italien har man på ett ställe funnit kärnor af *oliver*, och på ett annat råg, från bronsåldern. Munro, anf. arb., sid. 194, 218, 273, 498, 536. Jfr W. Helbig, *Die Italiker in der Poebene* (Leipzig 1879), sid. 109, 140.